

Уместо да дневне конференције буду адреса са које се свако брзо и јасно може обавестити, гледамо мелодраму човека који се понаша као главни глумац у филму о себи, пише у ауторском тексту за ДВ социолог Дарио Хајрић.

„Једино што сам схватио је да сви морају да перу руке много чешће. И схватио сам да је то нешто много слабије од грипа.“ „Нећу да носим никакву маску нити било шта слично.“ „Неће бити отказани избори. Нећемо ни утакмице да отказујемо.“ „За два или три дана бићемо спремни у потпуности. У потпуности.“

Све ово је, уз смешак и театрално ишчуђавање забринутости грађана, председник Србије изрекао на првој конференцији за штампу посвећеној корона-вирусу 26. фебруара.

У међувремену се променило толико тога. Они који су имали желуца, могли су да за мање од месец дана преброје три фазе кроз које су прошле државне конференције за штампу поводом корона-вируса.

Првобитно је то било умањивање размера опасности, председничково смијуљење и форе о томе како корону лечи ракијица. Затим је уследио чудноват коктел умиривања јавности и покушаја да се она ипак мало заплаши не би ли грађани почели да се придржавају препорука.

У последњих недељу дана гледамо трећу фазу: хитно увођење ванредног стања, прекид наставе, затварање граница, полицијски час, укидање градског и међуградског превоза, продужавање полицијског часа на 12 сати дневно и најаву додатног списка мера.

Председник, очекивано, није нашао за сходно да призна да је првобитно погрешно. Заокрет од „најсмешнијег вируса у историји човечанства“ до „питања живота и смрти“ десио се тако што је Вучић, у свом маниру, оптужио све оне који се сећају спрдње с вирусом да лажу.

То што снимак конференције постоји и сви могу да га виде, председнику као да није битно.

Требало би да му буде битно, јер из дана у дан понавља да грађани неће да слушају његове препоруке и оглушују се о донете мере.

Многи су до јуче игнорисали препоруке о избегавању јавних места, кафића и ресторана, укључујући и председницу Скупштине Мају Гојковић. Мало ко се обазире на понављања да робе и намирница има довољно, па припремају залихе као да ће их сутра неко зазидати у кућу – један од хрчака снимљених у обилној куповини је функционер СНС Игор Бечић.

То да ни најближи сарадници не верују Вучићу је интересантно, с обзиром да сва истраживања јавног мњења потврђују да већина грађана има највеће поверење у председника.

Због чега га онда не слушају иако број заражених расте из дана у дан?

Пођимо од најочигледнијег: неповерење грађана у систем, почевши од власти и институција, преко опозиције па до медија и друштвених мрежа је толико нарасло да више не постоји нико коме се безрезервно верује. Затрпани смо теоријама завере, шарлатанским лековима на бази лука и лупетања, полуинформацијама и киблама лажних вести.

Све то је, нажалост, садржала и она прва конференција за штампу поводом епидемије, што је био знак свима да почну да цинично одмахују на вести о вирусу. Сада је курс тешко променити, нарочито имајући у виду да свакодневна обраћања јавности председника и премијерке нису на нивоу какав околности налажу.

Уместо да дневне конференције буду адреса са које се свако брзо и јасно може обавестити, гледамо мелодраму човека који се понаша као да је главни глумац у филму о себи. У фокусу нису информације ни оболели, већ председникова лична постигнућа, испричана уз обиље драмских пауза, непотребних детаља попут типа авиона који доноси медицинску опрему из Кине, обрачуна са политичким противницима и карикатурално огољених емоција.

Председник безразложно мистификује количине ресурса којима располажемо или порекло респиратора које држава набавља. Ако је нисте отели из кочије на Дивљем Западу, медицинску опрему можете да произведете, купите или добијете у виду донације. Све су то легални начини за које мора да постоји траг хартије, па „не могу да вам кажем одакле смо набавили“ постаје мађионичарски трик за оне са јефтинијим улазницама.

Премијерка Брнабић је развила молећиво-патетични стил који је у нормалним околностима резервисан за родитеље размажених пубертетлија. Председникови наступи су комплексан случај. Од викања до шапата, од пасивне агресије до императива, начин комуникације владара Србије не улива гледаоцу нимало поверења. Одмаже и то што, чак и кад говори о стотинама мртвих у Италији, вођа звучи као да је највећа жртва ипак он сам.

Критикују га на интернету. Злоћудне редакције му постављају питања. Нуди да га стрељају зато што помаже народу. Подобни новинари му сервирају шлагворте за тираде о опозицији, твитовима и имагинарним непријатељима, али то му је недовољно.

Највећу штету, ипак, прави то што је на наплату дошло вишегодишње третирање грађана као неразумне деце, зато што су многи очигледно и сами почели себе да виде на тај начин, па се тако понашају и према пандемији. Дете не прекида игру и не улази у кућу зато што је осам сати увече него зато што родитељи кажу да мора, ако треба и под

претњом казном.

Управо ту сцену гледамо са јогунастим људима који неће у самоизолацију и увођењем полицијског часа. Људи су се одрекли одговорности јер више не знају на основу чега да доносе информисане одлуке, и ослањају се да ће их, у случају стварне опасности, већ неко натерати да раде оно што треба.

Власт нема капацитета да то разуме, али игра улогу нервозног очуха. Ваља унапред спремити алиби за то што се није реаговало раније и што епидемију не дочекујемо боље припремљени. Спремни очигледно нисмо, јер сам председник из конференције у конференцију славодобитно објављује како је обезбедио респираторе или маске, квасац или алкохол, и готово плачно захваљује Кини на помоћи.

То не звучи као систем опремљен за оно што нас чека, већ као импровизација екипе која се смејала вирусу док није почела да кашље.

(Дојче веле)